

Lekker Lui Land

Als het aan de regering en de werkgevers ligt, moeten we allemaal weer minstens veertig uur per week werken. En later met pensioen gaan. Omdat we daar productiever van worden. Maar is dat wel zo?

Door Door Paul van der Kwast en Evert de Vos / maandag 12 juli 2004

Langer werken, zelfde salaris?
Nederlanders produceren veel
Weinig werken, maar wel productief
Langere werkweek? [Meer mentaal verzuim](#)
Meer uren, minder nauwkeurigheid
Niet langer, maar slimmer werken
Winst boeken – [mentaal verzuim aanpakken](#)

Langer werken, zelfde salaris?

We werken niet hard genoeg en minister Brinkhorst van Economische Zaken wil daar iets aan doen. In zijn *Groeibrief* schrijft hij dat we langere werkweken moeten maken. Binnen tweeënhalf jaar vijf procent meer uren, voor hetzelfde salaris, om precies te zijn. Zo dalen de kosten per eenheid product en dat helpt ondernemingen in hun strijd met de buitenlandse concurrentie. Dat is goed voor de export, dus voor de economie, en helpt indirect dus ook om de gevolgen van de vergrijzing op te vangen. Voor dat laatste is overigens wel wat meer nodig, vandaar dat Brinkhorst ook graag zou zien dat we later met (pre-)pensioen gaan.

Met zijn voorstel voor een langere werkweek speelt Brinkhorst in op de eeuwige klacht van veel ondernemers, namelijk dat wij lui zijn en er een jansaliegeest door de polder waart. Nederlandse werknemers koesteren hun acht weken per jaar vakantie, hun atv-dagen en ouderschapsverlof. En ja, vind je het dan gek dat bedrijven werk verplaatsen naar het buitenland? Want de rest van de wereld – en dan vooral de concurrentie in Oost-Europa en het Verre Oosten – steekt wél de handen uit de mouwen. Maar klopt deze voorstelling van zaken wel? Zijn we echt van die slampampers? Schieten we er wel wat mee op als we meer uren draaien? Kan dat eigenlijk wel?

De cijfers lijken Brinkhorst op het eerste gezicht gelijk te geven. Nergens ter wereld kloppen werkenden zo weinig uren als in Nederland. Met 1354 uren per jaar zijn we bijna hekkensluiter: alleen in Noorwegen, dat overigens wel na Luxemburg het rijkste land ter wereld is, werken ze nog iets minder. Nee, dan de Amerikanen: in de VS werken ze gemiddeld maar liefst 1792 uur.

Geen wonder, zou je denken, dat Brinkhorst steun krijgt van onder meer het kabinet, De Nederlandsche Bank en de werkgeversorganisatie VNO-NCW. Langer werken, tegen hetzelfde loon, leidt op lange termijn tot hogere productie en export, zo blijkt uit een onlangs verschenen rapport dat op verzoek van het VNO-NCW werd opgesteld door het Centraal Planbureau.

Bovendien schetsen de voorstanders van langere werkweken vreselijke doemscenario's. Zoals het instorten van de verzorgingsstaat. We hebben immers te maken met de vergrijzing, zo betogen zij, waardoor de komende decennia steeds minder werkenden steeds meer niet-werkenden moeten onderhouden. En dat houdt een keer op. Dus alleen door de loonkosten te verlagen (want dan verdwijnen bedrijven immers niet naar het buitenland), kunnen wij ook in de toekomst een – weliswaar afgeslankte – verzorgingsstaat handhaven.

Toch valt er veel op dit doemdenken af te dingen. Nederlanders maken misschien niet zo veel uren, in de tijd dat we aanwezig zijn, produceren we wel veel. Volgens cijfers van de Oeso zijn wij per gewerkt uur vijf procent productiever dan Amerikanen. Ook in België, Frankrijk en nog enkele Europese landen ligt de productiviteit per gewerkt uur hoger dan in de VS. Dat de VS toch rijker zijn, komt doordat Amerikanen veel meer uren klokkeren.

Weinig werken, maar wel productief

Het is dan ook veel te kort door de bocht om alleen te kijken naar het aantal uren dat er in verschillende landen wordt gewerkt, zegt Fons Trompenaars, directeur van intercultureel managementadviesbureau Trompenaars Hampden-Turner. 'Door de aard van onze cultuur hebben wij minder tijd nodig voor een bepaalde hoeveelheid werk dan veel andere culturen', zegt hij. 'Japanners bijvoorbeeld besteden veel tijd aan het samenzijn en het zoeken naar consensus. Nederlanders daarentegen hebben een houding van cut the crap. Wij werken weinig, maar zijn daarom juist heel productief. Parttimers, waarvan we er in Nederland heel veel hebben, werken zich helemaal het apezuur.'

De veel bejubelde Amerikanen daarentegen hebben meer tijd nodig om hetzelfde werk te doen als Nederlanders, denkt Trompenaars. 'Wij doen veel met Amerikaanse bedrijven, en het valt me vaak op dat ze het werk vaak heel erg in stukjes verdelen. Daardoor zien ze verbanden niet en dat leidt tot minder productiviteit. Ik was laatst in de VS en wilde bij Starbucks een kop koffie bestellen. Er was één wachtende voor mij en er stonden vier mensen achter de toonbank. Toch moest ik meer dan vijf minuten wachten voor ik werd geholpen. Dat komt doordat elke medewerker maar één vast omschreven taak mag uitvoeren: de één mag alleen tafels afruimen, de ander zet koffie en een derde moet zich beperken tot afrekenen.'

'We maken genoeg uren', vindt ook Kees Harmsen, consultant en auteur op het gebied van timemanagement. Met ons arbeidsethos is niets mis, we vinden het fijn om een hoge productie te draaien.' Een paar uurtjes meer of minder werken; dat is typisch nog het gedachtegoed uit het industriële tijdperk, vindt hij. 'Dat soort werk zullen we toch kwijtraken aan lagelonenlanden. Net als veel white collar-banen. Standaard IT-werk zal verdwijnen, of het zal worden overgenomen door chips. Nederland moet het hebben van gespecialiseerde hoogwaardige arbeid, en daarbij horen geen prikklokken en strakke afspraken over tijd. Als je tegen al die parttimers gaat zeggen: jullie moeten weer veertig uur aan de slag, dan ben ik bang dat je een averechts effect bereikt. Heel veel mensen haken af, stoppen met werken of belanden in de WAO.'

Langere werkweek? Meer mentaal verzuim

Als de formele werkweek weer op veertig uur wordt gezet, zal er in veel organisaties nog meer uit het raam gekeken en koffie gedronken worden, voorspelt management-consultant Hans Visser. Hij introduceerde dit jaar de term 'mentaal verzuim'. Het gaat hierbij om werknemers die wel netjes hun uren maken, maar een groot deel van hun tijd onvoldoende productie leveren. Op basis van zijn jarenlange ervaring als adviseur schat Visser dat het mentaal verzuim in veel bedrijven en overheidsinstellingen kan oplopen

'Het is het hoogst in bedrijven die reorganisaties achter de rug hebben waar ze op de werkvloer weinig van hebben begrepen', zegt Visser. 'Daar heerst dan dikwijls een stemming van: het zal mijn tijd wel duren. Ja zeggen en nee doen. Verschillende eilandrijkjes, niemand die echt verantwoordelijkheid neemt, iedereen bukt als het er echt op aankomt. En iedereen is daar erg ongelukkig mee.'

Het pleidooi voor langere werkweken gaat aan nog een belangrijk aspect voorbij: veel mensen kunnen bijna niet nog langer werken, en anderen willen het helemaal niet. Voor managers bijvoorbeeld heeft harder werken in ieder geval geen zin, concluderen hoogleraar Rob van Tulder en onderzoeker Ad Breukel naar aanleiding van hun recente tijdbestedingsonderzoek. Ze publiceerden hun uitkomsten in het tijdschrift Management en Organisatie.

Meer uren, minder nauwkeurigheid

Ruim duizend managers noteerden elk kwartier wat ze deden en werden daarbij steekproefsgewijs gecontroleerd. De gemiddelde mannelijke manager werkt 11,6 uur per dag, zo blijkt uit het onderzoek, de vrouwelijke collega's doen daar met 11 uur nauwelijks voor onder. 'Nog meer uren maken heeft weinig nut', zegt Ad Breukel. 'En zou zelfs vooral negatieve effecten kunnen hebben. De rek is er uit. Nog meer uren gaat ten koste van de nauwkeurigheid. De concentratie wordt minder, er worden veel fouten gemaakt. Die vervolgens extra tijd vergen om te worden hersteld.'

Een andere groep die niet zal staan de trappelen om langer te werken zijn de vrouwen, en de incidentele man, met zorgtaken. Het succesverhaal van de arbeidsmarkt in de jaren negentig is de massale toetreding van vrouwen. Stopte tot in de jaren tachtig een groot deel met werken na de komst van het eerste kind, nu doet dat nog maar acht procent. Het gevolg dat is in Nederland 76 procent van de inwoners tussen de 15 en 64 jaar aan de slag is. Er zijn weinig westerse landen waar de arbeidsparticipatie hoger is.

Deze vooral parttime werkende vrouwen zorgden voor een grote stijging van zowel de productiviteit als de consumptie. Effecten die teloor gaan als maatschappelijk dwang om fulltime te werken toeneemt, en parttimers afhaken en weer het huishouden gaan doen. Wat de hardwerken-ideologen trouwens vergeten, is dat ook op de arbeidsmarkt de wetten van vraag en aanbod gelden. Binnen enkele jaren wordt weer een grote krapte aan hoogopgeleiden verwacht. Die hebben dan dus weer de werkgevers voor het uitkiezen. En waarschijnlijk zullen ze kiezen voor organisaties die parttime werken mogelijk maken, goed betalen en de combinatie van arbeid en zorg faciliteren.

Niet langer, maar slimmer werken

Langere werkweken zullen waarschijnlijk dus weinig oplossen. Dat is een mening die niet alleen door veel consultants en arbeidseconomen wordt aangehangen, maar ook door bijvoorbeeld de Algemene Werkgevers Vereniging Nederland (AWVN), die vorige week de nota *Aan de slag met slimmer werken* aan minister Brinkhorst aanbod. Hoe doe je dat, slimmer werken? Consultant Kees Harmsen denkt dat mensen steeds meer zelf zullen gaan uitmaken hoe en wanneer ze werken. De aard van het werk, meer hoogwaardige dienstverlening, veel minder industrie, zal dat met zich meebrengen.

'Het vaste dienstverband gaat op de helling, veel meer mensen gaan op contractbasis werken, in steeds wisselende projecten. Ze maken productafspraken en kijken zelf wanneer en waar ze dat werk uitvoeren. Mensen zullen steeds hun toegevoegde waarde moeten bewijzen', zegt Harmsen. 'Je moet de leider zijn van je eigen tijd. Het werk is in principe nooit af, er is altijd tijdsdruk. Dan moet je dus bewuste keuzen maken. Zelf prioriteiten stellen, bepalen wat je zelf doet en waarom. Wat vind je leuk? Waarin wil je goed worden? Wat wil je ontwikkelen?'

Mensen die veel zelf kunnen regelen, bijvoorbeeld goede kinderopvang

avonds inhalen, schieten veel minder in de stress, denkt Harmsen. 'Misschien dat zij dan vrijwillig vier in plaats van drie dagen gaan werken. En werken moet leuk en inspirerend zijn. Dan kunnen mensen heel veel aan.'

Winst boeken - mentaal verzuim aanpakken

Hans Visser denkt dat er nog veel valt te winnen door het mentaal verzuim terug te dringen. 'Ik ken een gemeente met vijfhonderd werknemers bij wie de managers gemiddeld veertig procent mentaal verzuim vermoeden. Dat kost jaarlijks zo'n achttien miljoen euro. Hoe je dat verzuim beperkt? Haal wat onder de tafel speelt, naar boven! Ik noem dat een mentale schoonmaak, doe het snel, hooguit in twee maanden. Bespreek wat er echt speelt, bepaal samen waar je naartoe wilt. Je kunt veel meer winst boeken door dat mentaal verzuim aan te pakken, dan door het aantal uren dat mensen aanwezig zijn uit te breiden.'

Als langere werkweken wellicht niet zo veel opleveren voor de welvaartsstaat, hoe zit het dan met het verlengen van het werkzame leven? Heeft dat wel zin? Dát we best wat langer door kunnen werken, daar zit in elk geval wel wat in. Zeker als je, zoals Brinkhorst, op de statistieken afgaat. Want hoewel voor de meeste Nederlanders de pensioengerechtigde leeftijd nog altijd op 65 jaar ligt, zijn er zo veel vut-, prepensioenen andere regelingen, dat bijna niemand tot zijn 65ste werkt. Slechts achttien procent van de Nederlandse mannen van 64 jaar heeft nog een baan; in de meeste andere Europese landen is dat meer dan dertig procent, in Zwitserland zelfs 51 procent.

Eric Bartelsman, hoogleraar economie aan de Vrije Universiteit in Amsterdam, denkt dat er op pensioengebied inderdaad wel iets mag veranderen. In het huidige stelsel is het immers aantrekkelijk om eerder te stoppen met werken. 'Nu kunnen mensen geen zuivere afweging maken tussen kortere en langere werkweken, en tussen doorwerken of eerder stoppen. Er is sprake van impliciete subsidies op korter werken, en dat is niet goed. Zaken als vervroegde uittreding en pre-pensioen, maar ook secundaire arbeidsvoorwaarden van parttimers, worden uiteindelijk betaald door werkenden. Ouderen, die veelal een eigen huis hebben, mogen vroeger stoppen met werken, en dat wordt gefinancierd door mensen zonder eigen huis, en die waarschijnlijk ook nog veel langer zullen moeten doorwerken. Dat is een maatschappelijke keuze, waarvan het de vraag is of werkenden daar nog langer achter staan.'

Kortom, we hoeven mensen niet te dwingen langere werkweken te maken en later met pensioen te gaan, maar we moeten het ook weer niet aantrekkelijk te maken om vroeg met werken op te houden, zoals nu het geval is. Bartelsman: 'Er is niks voor of tegen korter of langer werken, wat dat betreft zou de overheid haar moralistische toon moeten laten varen. Daarnaast zou het VNO-NCW minder inhalig moeten zijn. En de vakbonden dienen te beseffen dat wat goed is voor hun oudere leden, slecht is voor de jongeren.'

Lees ook:

»[**Slim polderen**](#)

naar het overzicht

plaats reactie

mail artikel

print artikel

nieuwsbrief

Pieter Mol woensdag 14 juli 2004 (10:21)

Dit artikel slaat precies de spijker op zijn kop, want er wordt inderdaad vergeten om ook naar de productiviteit te kijken. Ik ben vaak in de VS geweest voor mijn werk, en Amerikaanse collega's (in verschillende corporate organisaties) die beweerden 60 tot 70 uur per week te werken, waren daarvan een zeer substantieel deel bezig met netwerken, kletsen,

Sinds enige jaren heb ik geleerd zoveel mogelijk te doen in zo weinig mogelijk tijd. Ik werk dan ook gemiddeld zo'n 40 uur per week, maar in vergelijking met anderen doe ik het werk van zo'n 50 uur. Het positieve gevolg is dat ik voldoende privé vrije tijd over houd om te besteden aan persoonlijke ontwikkeling, wat op termijn mijn productiviteit positief beïnvloedt!

De overheid zou er goed aan doen de arbeidsinspanning van de Nederlanders in kwalitatieve zin te stimuleren, i.p.v. in kwantitatieve zin. De kwantitatieve oorlog met het buitenland kunnen we op termijn alleen maar verliezen, dus moeten we er gewoon voor zorgen dat we veel beter worden dan anderen!

I.K. Donkervoort woensdag 14 juli 2004 (12:33)

Hoezo langer werken? De hele politieke discussie over langer werken en verwijten dat we niet willen werken is de grootst mogelijke flauwekul. Politici leven in een droomwereld en zijn volledig los van de werkelijkheid. En die werkelijkheid is dat ik, 47 jaar oud, afgeschreven ben! Na meer dan 300 sollicitatiebrieven ben ik 1 keer op gesprek geweest en niet aangenomen, de juiste "chemie" ontbrak"! Kan gebeuren, geen probleem. Alle overige sollicitaties leidden telkens tot dezelfde brief. "Kandidaten, die beter aansluiten op het profiel", "interessant CV" "we houden uw gegevens in ons bestand".

Nabellen en vragen of ik niet duidelijk ben geweest of nadere informatie vragen over de reden van afwijzing is helemaal interessant. Recruiters blijken dan zelfs voor leugens niet terug te deinzen. Wat te denken van opmerkingen als dat je niet voldoet aan de twee belangrijkste eisen, terwijl die eisen niet eens genoemd worden in het profiel? Om er nog aan toe te voegen "dat staat in de advertentie". De advertentie nog eens bekijken en dan vaststellen dat de eisen er gewoon niet staan en dat zelfs in de gehele tekst niet eens iets gezegd wordt waaruit je eventueel zou kunnen opmaken dat je toch niet voldoet.

Ik ben zoals gezegd (slechts) 47, nog hartstikke ambitieus, heb geen 9 tot 5 mentaliteit en heb volgens mezelf een leeftijd waarop ik ervaring kan combineren met het verder leren en het verleggen van grenzen, maar werkgevend Nederland denkt daar anders over. Afgeschreven! Zo simpel is het.

Ik heb het daar best moeilijk mee gehad, dat geef ik toe, maar inmiddels heb ik me er bij neergelegd; het is niet anders. Maar kom bij mij niet aanzetten met verhalen over Lekker Lui Land!

Gerard Nijman woensdag 14 juli 2004 (19:12)

Ik ben het met het artikel en met de reactie van Pieter Mol geheel eens. Met name in het verre oosten, maar ook in oost europa heb ik zelf kunnen constateren dat een veel langere werkweek het gebrek aan creativiteit en daadkracht niet kan compenseren.

Ouderen mogen wat mij betreft best langer doorwerken. Maar laten ze dan vooral daar ingezet worden waar ze goed in zijn en wat ze leuk vinden. Dan is werken tot 65 jaar helemal geen probleem. Wel is het voor hen een probleem als je vanaf je 50e al (enigszins) wordt afgeschreven. En dit terwijl je nog zo lang (en volgens ons mooie kabinet nog langer) door moet werken

Gerard

Eddie Begeman woensdag 14 juli 2004 (21:24)

Helemaal mee eens dat we vooral slimmer moeten werken. Verder constateer ik in mijn omgeving dat er best hard en productief wordt gewerkt. Veel mensen doen iets extra's als dat nodig is.

John Morley donderdag 15 juli 2004 (10:10)

Where do you get the figures from for working hours per year? Based on 8 hours per day 1354 hours a year is only 169 working days. So Dutchies get 18 and a half weeks vacation a year. I don't think so. Statistics...statistics....The US number of 1792 is 224 working days, which doesn't ring true either. What is the source data for these working hours?

Reinier Bakels donderdag 15 juli 2004 (10:57)

Productiviteit is een macro-kengetal: totale *in geld gemeten* productie gedeeld door aantal werkenden. Productiviteitstijgingen komen zelden door harder/langer te werken. Maar bijvoorbeeld veeleer door op andere producten over te schakelen. Waarom is de productiviteit in Luxemburg zo hoog? Omdat het daar stikt van de Europese ambtenaren en andere juristen. Productiebedrijven zijn funest voor de productiviteit! In grote lijnen stijgt de productiviteit in de loop der jaren voortdurend. Dat heeft *niets* met harder werken te maken, maar alles met commerciële en technische innovaties. Begrijpt onze regering dat niet of willen ze ons een schuldgevoel aanpraten terwijl ze eigenlijk iets anders bedoelen?

GH donderdag 15 juli 2004 (12:10)

Naast het al vaak genoemde slimmer werken i.p.v. meer werken is die 1354 uur natuurlijk onzin. Dat zijn 170 dagen op de 260 werkdagen in een jaar, dus 90 dagen vrij = 18 weken. Feestdagen eraf, vakantiedagen eraf, ATV eraf en je houdt nog 11 a 12 weken vrij over die niet te verklaren zijn. Die 1354 uur zijn zeker inclusief de deeltijdwerkers. En die deeltijdwerkers zitten natuurlijk al helemaal niet te wachten op 40 uur werk, want ze werken toch ook geen 36 of 38 uur?

Persoonlijk heb ik geen probleem met 40 uur werken (doe ik zelf ook), maar hou nou eens op met constant de Nederlandse werknemer/werkzoekende de schuld te geven van de economische malaise! We zijn niet lui en verwend! Velen van ons willen juist dolgraag aan de slag, maar krijgen van het bedrijfsleven (en ook van de overheid) geen enkele kans!

Frans-Luuk Bouwers donderdag 15 juli 2004 (12:31)

Mister Morley,

To expect the statistics aren't right is a easy thing to do, but you should take into account that a very big part of the Dutch employees work part time. So some work 18 hours a week, some work 32 hours a week and some work 36 hours a week.

I suppose the researchers took that into account and that is the way they calculated these numbers.

This paper shows us what is the danger for our economies when politicians focus on the lazyness of the citizens. They should be proud of the people who work like hell instead of suspecting everybody of wanting to work as less as possible. Our politicians don't have the strength to say that we all live in hard times and that he is proud that all people try to make the best of it. Instead of giving compliments the working people should be punished because of the bad world economy.

As long as I am studying organizational psychology I was confronted with the fact that Dutch employees are among the most productive of the world so that doesn't surprise me and I wouldn't doubt that so much. Politicians should take research outcomes more into account before they say something that they think is good, but doesn't make any sense at all!

Marcel den Ouden donderdag 15 juli 2004 (13:01)

Concurrentie op uurloon moeten we inderdaad niet aangaan, die verliezen we sowieso. Wel is het triest als mensen zo vroeg afgeschreven zijn. Waarom niet vanaf 60-62 jaar langzaam korter gaan werken (van 5 naar 4 naar 3 ...) ? Dit is iets wat ik overigens al vaak tegenkom in het bedrijfsleven.

daan donderdag 15 juli 2004 (13:46)

Zeggen de onderzoeken ook iets over het grote aantal onbetaalde vrijwilligers die zich inzetten voor de maatschappij, Nadat ze overigens al een officiële werkdag (of werkweek) hebben gehad? En de mogelijke effecten op dit vlak? Wie gaan het vrijwilligerswerk dan doen in B's plannen (ik heb die plannen niet gelezen overigens)

Welke doelgroepen zouden dan weer meer en langer moeten gaan werken. Wat voor effecten heeft het op de Nederlandse concurrentiepositie als alle overheidsmedewerkers ook meer en langer gaan werken, dat zie ik namelijk niet.

Gaat het VNO-NCW ook van de eigen werknemers eisen dat er meer en langer gewerkt wordt, dus geen parttimers meer, om maar mee te beginnen. Wat heeft het overigens voor effect op de Nederlandse concurrentiepositie, zie ik ook niet?

Welke bedrijfstakken concurreren nu echt met de lagelonenlanden? Dat zijn toch alleen maar de bulk baantjes (minimumlonen) in de industrie en bulk IT-functies? Wordt de nederlandse economie alleen maar door deze baantjes gereguleerd?

Heeft Brinkhorst laten onderzoeken wat de gevolgen zullen zijn in zegmaar 30 jaar? Of praten we weer over een korte termijn visie, zoals in het verleden altijd al is gebleken bij de overheid.

Als over 30 jaar maar 10 procent met een goedbetaald pensioen kan gaan en de rest van de ouderen niet, zal er toch in de levensbehoefte van die 90% andere ouderen weer moeten worden voorzien. Wie gaan dat dan doen? De kinderen? Niet de overheid, of? toch weer de overheid, want daar had men in 2004 nog niet aan gedacht bij de toverheid.

Overigens met langer werken is niets mis, en ik denk ook dat het goed is voor de gezondheid als men vrijwillig en plezierig langer doorwerkt (desnoods part-time), maar dat het een keyfactor is voor groei van de economie zie ik nog niet.

Karel Walg donderdag 15 juli 2004 (14:43)

Het is net of niemand oog heeft voor de redenen voor meer werken. De combinatie van vergrijzing, relatief laat beginnen met werken en een laag percentage werkenden van de 20- tot 65-jarigen betekent dat of die werkenden meer uren moeten werken of de hele samenleving er in inkomen op achteruit gaat, daar is niet aan te ontkomen. Het zogenaamd al of niet productiever zijn doet er veel minder toe.

Thera van Osch donderdag 15 juli 2004 (22:07)

De 40-urige werkweek druist volledig in tegen het emancipatiebeleid van de overheid. Een van de speerpunten hiervan is dat mannen en vrouwen tijdens hun leven een economisch zelfstandig bestaan moeten kunnen combineren met zorg en andere verantwoordelijkheden. Dit betekent dat zowel de betaalde als onbetaalde arbeid beter herverdeeld moet worden. Een kortere werkweek voor iedereen betekent dat vrouwen meer kansen krijgen op een baan en mannen meer tijd krijgen om hun aandeel in de zorgarbeid op zich te nemen. Zo krijgen we een evenwichtiger verdeling van werk en inkomen. Bovendien voelen parttime werkenden zich vaker gelukkiger dan fulltimers. De samenleving als geheel zal erop vooruit gaan. Als iedereen 40 uur moet gaan werken, zullen de zorgreserves van de

het financiële draagvlak van de vergrijzing. Op dit moment wordt immers 84% van de zorg voor ouderen, zieken en gehandicapten uitgevoerd door vrijwillige mantelzorgers. Als we naar de 40-urige werkweek moeten zal er voor mantelzorg geen tijd meer overblijven. De overheid zou ook eens moeten berekenen wat de impact van de 40-urige werkweek is op de onbetaalde economie.

GH vrijdag 16 juli 2004 (8:21)

Meneer Walg, zoals ik al zei, dat lage aantal uren per werknemer komt niet door onze 36- en 38-urige werkweken, maar door het grote aantal parttimers. Iemand met een 36-urige werkweek, 5 weken vakantie en 2 weken ATV werkt zo'n 1600 uur per jaar.

Dit 'probleem' wordt dus niet opgelost als de werkweek van 36 uur naar 40 uur verlengd wordt! De parttimers willen om allerlei redenen (b.v. kinderopvang) niet fulltime werken, en die mag je m.i. ook nooit dwingen om meer te gaan werken. De mogelijkheid om langer door te werken, productiever werken, ik vind het allemaal best, maar het kabinet trekt (wederom) een verkeerde analyse.

Matthijs vrijdag 16 juli 2004 (10:10)

Iedereen die wel eens een zieke organisatie heeft gereorganiseerd weet dat er drie belangrijke factoren van belang zijn die moeten worden aangepakt: De productiekosten, de grootte van het marktaandeel en de ontwikkeling van de markt zelf. Verbetering van de productiekosten van BV-Nederland (waarvan loonkosten een onderdeel vormen) heeft misschien 15% verbeterpotentieel de andere 85% moet van de markt komen. De markt van BV-Nederland is te verbeteren door een gericht wetenschapsbeleid, scholing en opleiding en het stimuleren van consumentenbestedingen. We zitten hier met een grote hoeveelheid hoogopgeleiden die niet aan de bak komen. Laat de regering eens aangeven hoe mooi ons land over 10 jaar kan zijn (neem bijvoorbeeld het beleid van IJsland om onafhankelijk van fossiele brandstoffen te worden) en er ontstaan vanzelf initiatieven in de markt. Daarbij neemt het vertrouwen in de toekomst toe, waardoor de consumenten een stukje van hun enorme hoeveelheid spaargeld aan het werk durven te gaan zetten. De discussie over loonkosten zal dan zinloos blijken te zijn geweest.

Pieter Mol vrijdag 16 juli 2004 (12:33)

beste heer Walg,

elk weldenkend mens weet dat de verzorgingsstaat op termijn een onhoudbare zaak is, vooral ook omdat het de verwachting is dat toekomstige generaties veel minder bereid zullen zijn om het solidariteitsprincipe aan te hangen, maar het is uiteraard niet in het belang van politici om dat publiekelijk te verkondigen. U hoeft zich echter geen zorgen te maken, de markt zal vanzelf wel grotere arbeidsparticipatie afdwingen. En voor hen die dat niet willen (zoals ik), zij zullen ervoor moeten zorgen dat ze met minder tijd uit de voeten kunnen...

Karel Walg vrijdag 16 juli 2004 (13:05)

Geachte GH, of het nou via de overheid of op andere wijze moet, het aantal werkuren van de 20 tot 65 jarigen moet omhoog anders krijgen we echt problemen. Ik wil alleen duidelijk maken dat het me bevreemd dat dit punt door tegenstanders van meer werken in de discussie genegeerd wordt.

Arno Bernart zaterdag 17 juli 2004 (15:22)

Weinig werken én Niet productief

Deze situatie tref je aan bij ons aan. Om niet al te kort door de bocht te gaan moet ik deze uitspraak wel enigszins nuanceren, daar er ook uitzonderingen zijn (+/- 20%). Hoe kan dit zo? Het niet productief werken heeft bij ons diverse oorzaken:

-politiek. organisatie is niet geheel vrij in het doen van keuzes. Ook voor taken die niet of nauwelijks relevant zijn, moeten worden uitgevoerd door verplichte taakstelling.

-cultuur. belangrijk onderdeel vormt de cultuur in onze organisatie. aanspreken van elkaar, indien targets niet of te laat worden gehaald, wordt niet gedaan. excuses in de trant van: ziek, te druk....worden getolereerd.

Gepubliceerd artikel in Intermediair nr. 29 van 15 juli 2004.

aansturing is soft. stroperige omgeving, mede door weinige doorstroom van personeel (ons kent ons).
-systemen. hulpmiddelen om de productiviteit in kaart te brengen werken niet. input is onvolledig en
fout...zodoende valt met output niets tot weinig te doen.
Er valt hier nog veel te winnen!